

۲۰۱۷/۱۲/۱۹

انجنیر سلطان جان کلیوال

د ولایت د مقام نه د عطا محمد نور گوښه کیدل

به څه گټه ولری که نه؟

لکه څنگه چې د بشری ټولنو د ټولنیز ژوندانه اوږد تاریخ مونږ ته دا را په گوته کوی چې: د ټولنیز پرمختګ، ټولنیزې سوکالی، نیکمرغی، آبادی، بنیازې او هر اړخیزې لورتیا د پاره، تر هر څه د مخه یوه ټولنیز نظم، قانونیت او ورسره د ټولنی د متشکله غړو تر منځ سالمو او دوستانه اړیکو ته ډیره اړتیا محسوسه ده، او کله چې په یوه ټولنه کې دا حالت رامنځ ته شی نو بیا هلته نه بدمرغی راتللی شی او نه ټولنیزې ناروغی. خو که په کومه ټولنه کې ټولنیز نظم وجود و نلری او هغه قوانین او ټولنیز اصول چې د همدې ټولنی با صلاحیته غړو او مشرانو د ټولنیز نظم د جوړیدو او منځ ته راللو د پاره جوړ کړی دی په سمه توګه تطبیق نشی او یا داسی کسان چې د همدې قوانینو جوړونکی دی او تر ټولو د مخه همدا قوانین د پښو لاندی کوی، نو هلته بیا دا هیله او امید لرل بی ځایه ښکاری چې د دی ټولنی په ټولنیز ژوندانه کې دی کوم داسی مثبت تغییر او بدلون راشی چې ټولنه دی پری هوسا او آباډه شی.

د څلویښتو نه ډیر کلونه کیږی چې زموږ افغانی ټولنه له یوه داسی سیستم او قانونی نظم نه محرومه ده چې د ټولنیزو اصولو له مخی د ټولنی هر غړی پکی ځان مصون و وینی، بیله تجاوز او تیږی، بی له تهدید او توهین او بی له ویری د همدی وضعه شوو اصولو په چوکاټ کی خپل ورځنی ژوند پر مخ بوزی، د ځان او وطن د آبادی په لاره کی د خپل توان او استعداد سره سم کار او فعالیت وکړی.

دا یوه هسی نیمګړتیا ده چې که پوره نشی او هر ټولنیز کار بی له دی چې د چا نصب، د چا مذهب، د چا ژبه، د چا قوم او ټبر او بالاخره د چا سیاسی او اجتماعی موقف په نظر کی و نیول شی، د اشخاصو د استعداد او لیاقت له مخی، ورنه سپارل شی د څیرو په تغییر او تبدیل سره د دی امکان ډیر لږ لیدل کیږی چې په عمومی حالاتو کی دی کوم تغییر او یا مثبت بدلون را منځ ته شی.

ما د تیر جمهور رئیس ښاغلی حامد کرزی د واکمنی په دوره کی یوه کیسه اوریدلی وه او هغه داسی وه چې: «په یوه سیمه کی یو رشوت خوړونکی ولسوال مقرر شو، نه یواځی داچې د سیمی د پرمختیا د پاره د منظور شوی بودجی د نیما یی نه زیاته برخه یی غلا کوله، د سیمی د خلکو نه یی هم په ښکاره توګه رشونو تونه اخستل. د سیمی خلک ډیر

په تنگ شول نو د مربوطه ولایت والی ته یی عرض وکړ چی دا ولسوال له دی سیمی نه بدل کړی. والی هم د دوی خبره و منله او وعده یی ورکړله چی دا کار به په لنډ وخت کی و کړی. د دی خبری نه ولسوال خبر شو نو د سیمی دا سپین ریبری چی له ده نه یی شکایت کړی و، د ولسوالی دفتر ته ور و غوښتل. دا کسان چی ورغلل نو سپین ریبری ته یی و ویل چی خبر شوی یم چی له مانه مو د ولایت مقام ته شکایت کړیدی. ښه مو کړی خو زما په تبدیلی کی زه تاوان نه کوم لوی تاوان تاسو کوی، او هغه هم له دی کبله چی: زه چی دلته مقرر شوم نو د ځان سره می پنځه خالی صندوقونه راوړی ول، چی دا به له پیسو نه ډکوم او د ځان سره به یی ورم. له دی صندوقونو څخه اوس څلور ډک شوی او یو پاتی دی. خو دامی واورى چی بل ولسوال چی تر ما وروسته به دلته راځی هغه به هم د ځان سره نور پنځه خالی صندوقونه راوړی او هغه به حتمی ډکوی، او س خوښه ستاسو چی همدا زما یو پاتی صندوق ډکوی او که د بل ولسوال نور پنځه خالی صندوقونه؟ او رښتیا هیر می شول چی تاسو ته و ووايم داسی گومان مه کوی چی دا پنځه واړه له پیسو ډک صندوقونه زما کور ته ځی، نه داسی نه ده دا که یو ماته پاتی شی هم زه به د خوشحالی نه خپله خولی اسمان ته واچوم دا په لسگونو نورو ځایونو کی ویشل کیږی. اوس تاسو اختیار لری چی هره فیصله کوی ویی کړی.

ولسی بیچاره مشرانو چی دا خبره واوریده مشوره یی و کړه چی د همدی ولسوال د یوه بل صندوق ډکولو کی مو گټه ده، نو په را سبا یی بیرته د ولایت مقام ته ورغلل والی صاحب ته یی و ویل چی زموږ همدا ولسوال خوښ دی نه غواړو چی هغه بدل شی. والی تری د علت پوښتنه وکړه، یو سپین ریبری چی تر نورو زرو و، والی صاحب ته ټوله کیسه وکړه. والی ورته په خندا کی و ویل چی هغه ولسوال رښتیا وایی او تاسو هم راته ډیر هو بنیار مشران ښکاره شولی، که ستاسو د دی غوری پریکړی او فیصلی نه چی د همدی ولسوال د پاتی کیدو په هکله مو کړی جناب جمهور رئیس حامد کرزی صاحب خبر شی حتمی به تاسو ته انعام در کړی او زه به د کوم ملاقات په وخت کی انشاء الله چی هغه جناب ستاسو په دی معقوله فیصله خبر کړم، او س مو په مخه ښه.»

که څه هم د قدرت نه د مضرو اشخاصو د لاس لنډول، د نظم په راتللو کی کوم بی گټی اقدام نه دی او تر ډیره حده کتور اقدام دی خو په دی شرط چی د مفسد ځای یوه سالم شخص ته ور کړل شی او داسی و نه شی چی د عطا محمد نور د یو پاتی صندوق د ډکیدو په ځای د بلخ د ولایت مظلوم اوسیدونکی د نورو پنځو خالی صندوقونو ډکولو ته د نوو زجرونو او ظلمونو د تحمل سره مجبور شی او د (یوه غور د خوړلو پرځای یی ټول سروونه و خوړل شی). له همدی کبله ماته دا لا د وخت نه د مخه بریښی چی قضاوت و کړو چی د عطا نور گوښه کیدنه به د ولس په گټه وی که په توان؟ خو په لنډ وخت کی به یی نتیجه و وینو. په دی هیله چی نتیجه یی هم د خلکو او هم د نظام په گټه وی. پای